

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Prædicta confirmantur exemplo Ruth.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

dem conuerteretur, moresque indueret moderatores: qui postea nunquam destitit virtutem extollere Sanctæ suæ vxoris; sælicemque suam prædicare fortem, quod eam duxisset.

HINC Tertia oritur perfectæ mulieris excellentia, vt ob suas virtutes ita reliquas mulieres supergrediatur, vt ipsamet eam laudent; eiusque mores & egregia facinora prædicent. Aliæ mulieres communes, diuitias aliquas temporales: sed hæc in eo omnes excellit, quod etiam spirituales in maiori copia, quam aliæ, acquirat. Reliquæ laudari quærunt à bona gratia, & corporis pulchritudine: sed vana est fallaxque talis gratia, & nugæ sunt, quæ fumi instar euanescent: vera autem laus est, quod timeat DEVM; seque virtutum pulchritudine exornet.

VLTIMVM denique, quo omnes eius excellentiæ quasi obsignantur, illud est, quod fortis & Sancta mulier fructus manuum suarum, bonorumque suorum laborum recipiet premium, non in hac vita solum, sed etiam in futura: nam in hac vita donis cælestibus ditabit illam DEVS, & fructibus satiabit Spiritus, quos Apostolus vocat charitatem, gaudium, pacem, patientiam, benignitatem: bonitatem, longanimitatem, mansuetudinem, fidem, modestiam, continentiam, & castitatem: propter quos fructus laudabitur in occulto, & in publico; & in medio platearum, vbi de alijs murmuratur, quia præclara & insignia eius facinora cogent illos ad bene de illa loquendum, eamque laudandam. In altera autem vita copiosissimis gloriæ gradibus remunerabitur: & in nouissimo iudicii die laudabitur ab ipso DEO, eiusque Angelis coram omnibus hominibus: manifestabuntur enim in omnium conspectu præclara eius opera: quæ omnes iudicabunt digna esse, quæ æternum laudentur.

§. II. Prædicta confirmantur exemplo Ruth.

PRÆDICTA hætenus licet confirmare exemplo venerabilis Ruth, in qua excellentiæ prædictæ eluxerunt, quas Salomon attribuit matri suæ Berhsabee, laudans in ea reliquas mulieres fortes, inter quas Ruth nostra est merito numeranda, vt de ea merito dicere liceat: quod fuerit vna ex mulieribus fortibus & strenuis huius mundi, & quod a procul ac de ultimis finibus fuerit pretium eius. Deduxit enim illam Deus è Regione Moabitide, eius verò pretium & valorem aperuit in terra Israel tanquam gemmæ ex Oriente allatæ. Confidit in ea cor viri sui ob magnam securitatem, quam de rara eius virtute habuit: propterea enim illam duxit, dicens: b scit omnis populus, qui habitat intra portas vrbis meæ, mulierem te esse virtutis. Quid autem est mulierem esse virtutis, nisi

fortem

3.
Vicinarum
laus.

4.
Premium
laboris.

Gal 5. 22.

Ruth.

1.
a Pro. 31. 10.
De longin
quo venit.

b Ruth. 3. 11.
Mulier vir-
tutis.

fortem esse, & strenuam? mulierem notissimæ virtutis valdeque probaram, cum qua vir eius contentus esse possit, valdeque securus. Nam si ipse magnis eam fauoribus & gratijs præuenit, ipsa animum aded gratum semper ostendit, vt reddiderit ei bonum & non malum omnibus diebus vite sue: nam quæ tantam gratiarum actionem ostendit, vt vidimus, pro fauore & studio erga se, cum ipicas in eius agro colligeret cum puellis eius: quantam putanda est gratitudinem ostendisse, quando eam fecit earum dominam? non fuit Ruth quales esse solent mulieres infimæ sortis, quæ cum viris nobilibus nubunt aded insolescunt, vt eas nemo ferre possit: qualis fuit illa Agar, quæ cum esset ancilla Sarai, quæ præcipua erat Abrahæ vxor, quando Abraham eam tanquam, secundam vxorem (quod tunc licebat) accepit, ita se illa erexit, vt e dominam suam despiceret, ac despectui haberet, nec posset intra suos limites contineri. At humilis Ruth semper humilitatem & modestiam suam retinuit, amplexa Sapientis consilium, dicentis: *d quanto magnus es, humilia te in omnibus*: ac propterea coram Deo inuenit gratiam, & coram viro suo iuxta votum suum.

Grata.

c Gen. 16. 5.

Humili.

d Eccl. 3. 20.

2.
Diligens.

SED quid de eius sollicitudine ac industria dicemus circa laborem manuum suarum & vigilam, qua de nocte surgebat, ad dandam prædam domesticis suis, pensumque assignandum ancillis: cum enim huiusmodi laboribus ac diligentia addicta fuisset tempore paupertatis suæ, facile illi fuit eandem rationem tenere, etiam cum se diuitem & abundantem cerneret: humiles enim etiam cum sortis suæ mutatione bonos & honestos suos mores non mutant aut deserunt: & quæ prius laborabat, vt suam sustentationem compararet; laborat etiam postea, ne sit otiosa, & vt suis domesticis bono sit exemplo; & sic animum eis addat, ad suam dominam imitandam; inde enim prouenit Bethsabæ Salomonis matri, vt esset aded operosa, & ad minutula quæque sese applicaret, etiam cum esset Regina, quemadmodum ipse eius filius hic de ea refert. Prius enim fuerat Viriæ pauperis cuiusdam militis vxor: quando autem facta est Regina, ed quod Regi Dauid nupsisset, non est oblita industria ac diligentia suæ domesticæ, quam prius in sua paupertate adhibuerat.

3.
Tob.
Misericors.

MVLTO autem minus oblita fuit Ruth mitericordiæ, & miserationis, quæ videbatur secum nata & crenisse. Quæ enim, cum pauper esset, aded erat misericors, vt quod suo labore acquirebat, diuideret cum sœcru sua: postquã se vidit diuitem, & abundantem, quomodo credenda est, aperuisse manus suas, vt eleemosynam faceret inopi, & palmas suas extenderet ad pauperem: nam quæ experientia didicit, quid sit esse pauperem; si postea se diuitem cernat, compatitur pauperibus, eorumque necessitatibus subuenit, sicut ipsa cu-

piebat,

piebat, cum pauper esset, diuites subuenire suis. Talis, inquam, non existimat satis esse, vt vnã tantum palmam extendat, sed *utramque*; & vtraque manu liberalem eleemosynam facit: magnæ felicitati suæ tribuens, quod possit cuicumque miseriam subuenire, sicut Deus ipsius miseriam subuenit: & cogitans, propterea fortasse Deum eduxisse ipsam ex paupertate, quod viderit aded propensam ad eleemosynas erogandas.

Et quis non existimet, DEVM dixisse matrimonium illud inter Booz misericordem & Ruth etiam misericordem, & coniunxisse virum ad eleemosynas faciendas propensum, cum vxore eandem habente propensionem, vt vterque simul & vnã in eis erogandis se exercerent: nouit DEVS huiusmodi coniunctiones facere, vt eleemosynæ vtraque manu liberalius erogentur: & maritus eas faciat per manus vxoris, & vxor viri manus ad eandem faciendas alliciat; & impellat. Sic enim ipse vir redditur clarior, & nobilior ob insignem vxoris suæ virtutem: sicut Salomon dixit, *nobilem esse in portis virum eius, quando sederit cum Senatoribus terræ*. Quamuis enim Booz ex se habuerit insignem nobilitatem inter senes & iudices ciuitatis: eadem tamen creuit plurimum ob coniugium quod inijt cum muliere aded prudenti & virtuosa. Cui optimè competit, quod omnes illi ciues dixerunt, optantes, *vt illa esset exemplum virtutis in Ephratha*; quod significat terram valdè *facendam ac frugiferam*: & *haberet celebre nomen in Bethlehem*, quod significat *domum panis*. Domus enim misericordium coniugum est Ephratha quædam, & Bethlehem, in qua egentes panem inueniunt; & fructus, qui in ea sunt, colligunt: ex quo nomen eius fit valdè celebre, & ab omnibus benedicuntur, quia ipsamet eius opera illam laudant ac benedicunt, sicut apparuit in nostra Ruth, cui etiam illud aptare possumus: *date ei de fructu manuum suarum, & laudent eum in portis opera eius*. Nam in portis ciuitatis Bethlehem innotuit eius virtus, & opera eius fuerunt promulgata; ibique dedit ei DEVS fructum manuum suarum, remunerans bona eius opera felicibus aded euentis.

SVRREXERUNT, inquit, *filii eius, & beatissimam predicauerunt, vir eius, & laudauit eam*. Quis enim maior fuit virtutum ipsius Ruth prædicator, quam ipsemet Booz vir eius? tales enim erant illæ, vt ab omnibus prudentibus laudari mererentur. Et quamuis non nisi vnicum habuerit filium, at ille pluribus præstitit. Nam & mulieres vicinæ dixerunt Noëmi: *multo tibi melior est, Ruth, filius, quam si septem haberet filios*, quasi præuiderent, illum progenitorem futurum illustri domus & familiæ Regis *Dauid*, & cæterorum Regum Iuda vsque ad Iesum Christum Seruatorem nostrum, Regem Regum, & Dominum dominantium. Qui etiam hanc suam progenitricem laudat, beatamque prædicat, cum voluit heroicæ eius virtutes in libros sa-

Misericordia dicit.

Dei prouidentia.

Ruth. 4. 11.

Misericordia illustrat.

Ruth. 4. 15.

ctos referri; vt in tota Ecclesia *militante* propter eas laudaretur, ac prædica-
retur: sicut etiam nunc est in Ecclesia *triumphante*, in qua cum ipso Saluato-
re, qui ex eius genere ortus est, regnat in æternum.

CAPVT XII.

CONIVGES POSSE EXCELLENTIEM PERFECTIO-
nem consequi, mortificatis nimis rerum huius vitæ affectibus:
certisq; temporibus orationi incumbendo.

VAMVS matrimonij status cæterorum legis Euangelice
sit *imperfectissimus*: potest tamen in eo *alissima* obtineri
perfectio eorum, qui sunt in statibus perfectissimis. Nam
(vt supra est dictum) gratia Dei non est reuera statibus al-
ligata: & stupenda sua efficacitate solet interdum statuum
imperfectiones supplere, & heroicam sanctitatem ei
communicare, qui est in statu imperfecto, quemadmo-
dum fecit in lege antiqua cum multis viris coniugatis; qui exemplar esse
possunt, & speculum religiosorum, quales fuerunt Abraham, Iob, Moyses,
Dauid, & sancti alij Patriarchæ, Prophetæ, & Reges. Et quamuis in lege
noua emineat magis status Continentiæ & Religionis: tamen etiam in sta-
tu *matrimonij* fortissimi fuerunt martyres, sanctissimi Confessores, clarissi-
mi Reges, aliæq; personæ heroicarum valde virtutum, & etiamnum sunt
multæ valde insignes, quæ ad supremum Christianæ perfectionis culmen
perueniunt per *duo* illa media efficacissima, quæ ad id nobis suppetunt, MOR-
TIFICATIONEM scilicet, & ORATIONEM: ascendendo (vt ait sponsa) a *ad mon-*
tem myrrhe, ad eam colligendâ, quæ in matrimonij statu est plurima; & inde
pergendo ad *collem thuris*: quia mortificatio illos impellit ad orationem, &
hæc eisdem iuuat, vt bene ipsis mortificatio succedat: ad quam inprimis
eos exhortatur Apostolus, dicens: *b hoc dico fratres: tempus breue est: reliquum*
est, vt es, qui habent uxores, tanquam non habentes sint, es qui sient, tanquam non
sientes; es qui gaudent tanquam non gaudentes; es qui emunt, tanquam non possi-
dentes; es qui vtuntur hoc mundo, tanquam non vtantur: præterit enim figura hu-
ius mundi. Quibus verbis summam insinuauit Apostolus necessaria om-
nia consilia ad moderandos & reprimendos affectus ad personas, & res sta-
tibus suis annexas: in quarum *moderatione* propria illorum perfectio con-
sistit. Quæ tamen monita siue documenta & inchoat, & finit Apostolus,

positis

Tract. 1.6.7.

a Cant. 4.6

b 1. Cor. 7.
29.